

Naučme sa spolu....

Prečo žihľava prhli?

Lebo ju pokrývajú jemné chĺpky v drobných vrecúškach, ktoré obsahujú pichľavú a dráždivú látku. Takto sa žihľava bráni proti hmyzu alebo proti nám, keď sa jej dotkneme.

Prečo astronauti nosia kombinézy, keď vstúpia do vesmírneho priestoru?

Vo vesmíre je chladno a nie je tam vzduch potrebný na dýchanie. Kombinézy udržuujú astronautov v teple a dodávajú im kyslík. Bez nich by zomreli!

Rimania chodili oddychovať do mestských kúpeľov.

Hoci sa Rimania radi kúpali, navštevovali kúpele len raz za deväť dní. Muži a ženy sa nesmeli kúpať pohromade, dokonca ani manželia so svojimi manželkami. Kúpeľ pozostával z niekoľkých fáz. Návštevníci sa po prezlečení odobrali na nejaký čas do vykurovacej miestnosti, ktorá bola plná pary. Potom prešli do suchej vykurovanej miestnosti, kde im otrok pomocou kovovej škrabky a olivového oleja zbavil pokožku potu a špiny. Potom nasledoval kúpeľ v bazéniku s vlažnou vodou. Poslednou fázou bol osviežujúci kúpeľ v bazéne s chladnou vodou. Uf!

Vedel si, že sa dá postaviť stavba bez jediného klinca?

Na východnom Slovensku sa nachádzajú unikátne drevené kostoly. Celé sú z dreva a ich stavitelia nesmeli použiť klince. Dnes máme už len 27 /z pôvodných 300/, ktoré sú zapísané do zoznamu UNESCO. Kostolíky nájdeme napríklad v Kežmarku, Tvrdošíne, Hronseku, Ruskej Bystrej....

Vieš kde nájdeš skalné domy sassi?

V Talianskom meste Matera. Sassi sú skalnaté obydlia, ktoré sú vytesané priamo do tvrdého kameňa. Miestni tu žili až do konca

druhej svetovej vojny a bývalo ich tu viac ako 20 000. Jaskynné izbičky boli medzi sebou vzájomne prepojené a boli veľmi malé. Do skál vytesali aj kostoly a chrámy. Nachádzajú sa tu aj zachovalé nástenné maľby, ktorým sa hovorí fresky. Aj na Slovensku v dedinke Brhlovce sa taktiež nachádzajú skalnaté obydlia. Ktovie či sa obyvatelia inšpirovali talianskymi obydliami? Alebo to bolo naopak?

Ešte za hrst' vtipov

Učiteľka sa pýta:

„Fero, prečo ti vždy robí úlohy otec?“

„A čo ja môžem za to, že mama nemá nikdy čas?“

Mamička sa pýta syna:

„Prečo plače tvoja sestra? Čo si jej urobili, Jurko?“

„Ja som jej neurobil nič. Naopak, pomohol som jej zjesť čokoládu!“

„Synček môj, tak aké bolo vysvedčenie?“, pýta sa mama.

„Nuž čo, hlavná vec, že sme zdraví....“

„Čo je nekonečné?“, pýta sa učiteľ Francka.

„Vesmír a školský rok.“

Tip na peknú knižku!

Kamaráti, určite sa nájde chvíľka keď nemáte čo robiť. Práve preto vám chcem predstaviť zaujímavú knihu, ktorá sa volá Moje super aktivity v prírode - Zábava pod šírím nebom. V knižke nájdete návody, ktoré si môžete vyskúšať v prírode vo dne i v noci. Nájdete tu aj to, ako máte pozorovať čarovnú prírodu, aby ste z nej mali veľa zážitkov, ďalej rôzne tvorivé nápady, ale vyrobíte si aj chutné maškrty podľa receptov.

Na dlhú chvíľu ešte pokus!

Klíčky na okne

Budeš potrebovať:

- papierovú utierku
- nožnice
- malé zatváracie igelitové vrecko
- vodu
- neuvarenú sušenú fazuľu, hrach alebo semienka

Postup:

1. Prestrihni papierovú utierku na polovicu a niekoľkokrát ju poskladaj, aby sa ti zmestila do igelitového vrecka.
2. Navlhči papierovú utierku vodou, vytlač z nej prebytočnú tekutinu a vlož ju do vrecúška a vyhlad' ju.
3. Asi 3 cm od dna vrecúška umiestni na utierku tri fazuľky / alebo iné semienko/. Ak sa počas pokusu pohnú, nič sa nestane, ale ak je to potrebné, vlož na spodok vrecúška kúsok papierovej utierky, aby neboli semienka ponorené vo vode.
4. Zatvor vrecúško, ale nie úplne, aby mali rastlinky dost' vzduchu.
5. Prilep vrecúško s fazuľkami na okno, aby si mohol sledovať, ako rastú.
6. Ak sa ti zdá utierka moc suchá, jemne ju zavlaž vodou.
Semienko musí mať vlhké prostredie, aby mohlo klíčiť a rásť.

Zaznamenaj si klíčenie semienok - každý deň ich premeraj a nakresli si ako vyzerajú. Skús aj iný pokus! Čo sa stane, ak urobíš rovnaký experiment a jedno vrecúško umiestniš na okno a druhé do tmavej komory?